

hvor have De saa Sikkerhed, selv i det Tilfælde, at Landet anses for rent. Naar de ikke kunne stole paa Lov og Dom og Straf, naae De hverken det Ene eller det Andet. — Den høitærede Indenrigsminister tog sin Kommissiøn i Forvar; det var meget naturligt. Men jeg tror ikke, han rokkede ved nogle af de Bemærkninger, jeg havde fremsat. Jeg havde ogsaa udtrykkelig sagt, at foruden de meget omtalte 25 Overtrædelser fandtes der enkelte, flere eller færre, som havde en mere graverende Karakter. Men Forholdet med disse 25 Overtrædelser var vist rigtig, saaledes som jeg havde fremsat det. Naar den høitærede Minister bestemt vil holde paa, at dette, at forandre Navn paa Emballagen var reelle Overtrædelser, kan det jo kun være en Strid om Ord. At det er en Overtrædelse af den Bestaaffenhed, at den bør straffes, derom er der selvfølgelig ikke Uenighed. Det er en Overtrædelse af en paa Loven hvilende Anordning, men det er ikke en Overtrædelse, der kan ansøres som Exempel paa en Fare for dansk Smørfabrikation, og derfor er det urigtigt, naar man i Motiverne vil beraabe sig paa disse Tilfælde af Overtrædelser af Kunstsmørloven som et Vidnesbyrd om, at der er Fare for Forfalskning. Alle de tre ærede Talere, jeg har henvendt mig til, have været enige om at beregne de Foranstaltninger, som her foreslaas, som Noget, der ligger ganske fjernt fra al Bestyttelse. Det vil kun være en Strid om Ord. Det er ikke Toldbestyttelse, men der findes andre Arter af Bestyttelse, som kunne være endnu langt mere virksomme end Toldbestyttelse, og at dette er en Bestyttelse, et Forsøg paa en meget virksom Bestyttelse, hvis den ellers løser sin Opgave, forekommer det mig, at der ikke kan være Uenighed om. Jeg forstaar nemlig ved Bestyttelse ethvert Forsøg paa ad Lovgivningens Vej at forhøje Prisen paa en Vare. Skulde man give en generel Betegnelse, forekommer den mig at ligge nærmest. Man søger igjennem Lovgivningsforanstaltninger her enten at opretholde eller forhøje — hvad nu Resultatet vil blive — Prisen paa dansk Smør, den Pris som betales i England, og, som vil have tilbagevirkende Kraft paa Prisen herhjemme. Thi det er jo Noget, vi Alle vide, at Prisen herhjemme bestemmes efter Prisen i England. Derom forekommer der mig fornuftigvis ikke at kunne være Tvivl, at dette er et Forsøg paa Bestyttelse. Om det nu er en forstandig Maade, om den naar sit Diemed, er noget Andet, men jeg vil nu mene, at i en Henseende er det uforstandig Bestyttelse. Thi den er sikker paa at naae Et, nemlig at forhøje Prisen paa Smør eller Smørets Surrogat. Den er nemlig sikker

paa at ville forhindre Folk i at bruge Kunstsmør og tvinge dem til at bruge det dyrere Smør i Stedet. Det er den sikker paa at opnaa, altsaa at tvinge Smaafolk til at betale høiere Priser paa det Fædtstof, som de ville bruge til deres Mad. Om dette Forsøg paa Bestyttelse, som er sikkert paa at gjøre Stade, vil lykkes, saa at vi dertigjennem opnaa Fordel, derom ere vi uenige. Det vide vi ikke. Det er muligt, at det ogsaa virker til en Forhøielse af Vareprisen, Markedsprisen paa dansk Smør, men det er tvivlsomt. En siger Et, en Anden et Andet. Jeg spørger da: Er det en forstandig Maade at søge Bestyttelse paa, at gjøre Noget, hvis Stade man er sikker paa, men hvis Fordel man tvivler om? Jeg tror det ikke. Vil man have Bestyttelse, gjør man det under det sædvanlige Bestyttelsesform, og det er Toldbestyttelsen. Men jeg gjentager dette: Toldbestyttelse er umulig i dette Land. Jeg tror, det danske Landbrug har den Hædersstilling, at den indtager Husbondens Rang og Stilling her i vort Land. Husbonden kommer gjerne til at drage Fordel af de gode Tider, men kommer ogsaa til at bære Stødet af de flette. Men det er uadskillelig forbundet med det, at have Husbondensretten her i Danmark. Jeg tror ikke, at det danske Landbrug, de danske Bønder, ere til Sindss at ville vige noget Skridt fra dette Stade, at de kunne paastaa, at de sidde inde med Husbondensretten i dette Land. Det kan se svagt nok ud med det politiske Hensyn for Diebliffet, men vi ville ikke kaste dette fra os og gaa omkring med Tiggerposen hos andre Samsundsklasser for at komme til at indtage en ringere Stilling.

Jeg vil til Slutning kun advare mod den Agitation, der i det Hele taget er reist paa dette Omraade. Hidtil har den bevæget sig indenfor Landbrugsforeningernes Kreds. Det kan man ikke undre sig over. Enhver er nærmest sine formentlige egne Interesser, og fordi der har været reist en Bevægelse i Haandværkerforeninger, Landbosforeninger og Industriforeninger for at opnaa Noget, derfor har man dog ikke stødt i Trompeten. Jeg hører, at der nu forberedes — det siges der — at give Agitationen et ganske andet Omfang, give den et almindeligt Omfang og tilbels ogsaa kaste den ind i den politiske Kamp. Jeg tror, det vil være meget urigtigt. Nuvel, skal det være, saa tager man den Agitation med som adskillig Andet, men jeg tror, at dette vil være uheldigt, ikke alene for vore indre politiske Forhold, men for Samsundet i det Hele, for Forholdet mellem de forskjellige Stænder her i Landet og Forholdet mellem Bønderne og deres Arbeidere.